

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 117. Facultatis Theologicæ Duacensis confutatio erroris præcipui in hoc casu propositi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

Sæc. XVII.
A. C. 1701.

§. CXVII.

Facultatis Theologicæ Duacensis confutatio erroris præcipui in hoc casu propositi.

*Argentre
Coll. Jud.
part. 3.
pag. 424.*

Insigne prorsus suæ erga Pontificias Constitutiones, sanamque doctrinam observantiæ monumentum reliquit Theologica Universitas Duacensis, quæ famosum hunc casum damnasse, minime contenta, illius quoque errorem præcipuum non minus solide, quam erudite die decima Februarii anno hujus sæculi quarto confutavit: declarabat igitur, se intimo doloris sensu percepisse, quod nonnulli perniciosissima juxta ac laxissima doctrina circa submissionem & obedientiam erga Ecclesiæ decisiones Universitatem hanc inficere tanto studio adlaborent, ut unicuique etiam Bibliopola circiter sexcenta exemplaria damnandi *Casus Duaci*, inque vicinis urbibus vendiderit: Inter cetera querebantur Doctores Duacenses, quod præcipue Author asserere præsumat: *sufficere obsequiosum silentium erga Ecclesiæ decisiones circa factum Jansenii*, hæcque doctrina in publico conventu nuper invita Facultate in proprio suo Collegio non sine applausu propugnata sit, ac pene innumeri libelli eodem

dem errore scatentes in vulgus sparsi a sæc. XVII. A. C. 1701.
 quamplurimis Ecclesiasticis certatim
 deprædicati, & conquisiti fuerint, falso
 sibi persuadentibus, tandem faustum
 totque votis exoptatum advenisse tem-
 pus, quo libertas ac Jansenismus
 triumpharent. Enimvero Universitas
 summo animi gaudio percepit, per-
 versam hanc doctrinam a summo Pon-
 tifice, & præcipuis Franciæ Præsuli-
 bus fuisse damnatam, cum autem ho-
 rum censuræ paucissimis cognitæ, ca-
 sus autem omnium manibus passim te-
 reretur, ne Academici perversæ hujus
 novitatis illecebris inescerent, atque
 a toxico præserventur, omnesque Pa-
 stores hujusque Universitatis Doctores
 ad conservandam sanæ doctrinæ puri-
 tatem atque impugnandos falsos hosce
 Prophetas, & Pontificiarum Constitu-
 tionum hostes animentur, hinc Uni-
 versitas omnibus & singulis, se summo
 horrore habere præfatam Casus doctri-
 nam, testatum reddidit, palam professa,
 quod Ecclesia etiam in decidendis fa-
 ctis doctrinalibus sit infallibilis seu in
 connexionem sensus dogmatici cum ver-
 bis librorum & propositionum, proin-
 circa Jansenii factum fides & persuasio
 interna requiratur, oppositamque do-
 ctinam velut Sacris literis, perpetuæ
 traditioni, & præcipue Divo Augustino

Sæc. XVII. contrariam, totiusque Religionis e-
A. C. 1701. verivam detestetur.

His præmissis confutationem suam
Universitas sequentibus articulis cir-
cumscriptit & I. Ecclesiam in deciden-
dis factis doctrinalibus esse infallibilem,
probavit ex iisdem S. Scripturæ texti-
bus, quibus eam in definiendo dog-
mate falli non posse demonstratur, sci-
licet ex Matth. c. 16. v. 18. cap. 18.
v. 20. cap. 28. v. 20. Lucæ c. 2. v. 31.
& 32. Joan. c. 14. v. 16. cap. 16. v. 13.
cap. 21. v. 16. 17. Act. cap. 15. v. 28.
1. Timoth. c. 3. v. 15. 2. Tim. cap. 2.
v. 7. Ex his textibus intulit, quod si
Ecclesia, in facto doctrinali decideret,
hunc librum vere Catholicum esse hæ-
reticum, vel econtra, fallibilis foret,
tunc portæ inferi prævalerent, nec
veræ essent Christi promissiones, nec
Ecclesia esset veritatis columna &c.
postea probavit, ad id non sufficere,
eam esse infallibilem in dijudicandis
propositionibus dogmaticis, quia libri
hæreticorum sunt magis perniciosi,
quam eorum doctrinæ, & Catholicus
horrebit ad doctrinam, quæ v. g. ne-
gat realem Christi præsentiam in Eu-
charistia, vacillabit autem, si hanc
hæresin in libro speciose probatam le-
gat; *corrumpunt enim bonos mores collo-*
quia

quia prava, multo magis libri perversi, Sæc. XVII. A. C. 1701.
 quocirca Ephesii Act. 19. combusserunt
 ejusmodi libros, & Paulus monuit, ne
 quis se inanibus verbis, profanis vo-
 cum novitatibus, vaniloquiis & oppo-
 sitionibus falsi nominis scientiæ seduci
 patiatur, ne circa fidem excidat. Ephes.
 5. 1. Tim. 6. 2. Tim. 1. & 2. & quam-
 vis facta doctrinalia non sint diserte re-
 velata, Christus tamen suam assisten-
 tiam non promisit Ecclesiæ duntaxat
 circa res revelatas, sed etiam assistente
 Spiritu sancto per humanam industriam
 ad certam cognitionem ejusmodi facto-
 rum Ecclesia pervenire possit: unde ne-
 gari non potest, quod Ecclesia conferens
 Jansenii Augustinum cum Hyponensi,
 sanctis literis & Traditione, assistente eo-
 dem Spiritu infallibiliter cognoscere
 possit, in Jansenii libro quinque repe-
 riri propositiones sacris literis, Tradi-
 tioni & D. Augustino oppositas.

II. Eandem doctrinam esse perpe-
 tuæ Traditioni contrariam, Universitas
 probavit ex Conciliis & præcipue ex
 Concil. Calced. Act. 4. ubi Patres Theo-
 doretum suosque tandem pro hæretico
 habebant, quamdiu aperte Nestorio, ejus-
 que fautoribus anathema non dice-
 rent, etsi se orthodoxos esse & ortho-
 doxe prædicasse, & omnem hominem,
 qui recte non sapit, averfari dixissent,

Ss 5 fide-

Sæc. XVII.
A. C. 1701

fidemque suam explicare voluissent: Allegavit etiam Universitas Concilium Const. II. Coll. 8. Anath. 12. ubi non modo impia Theodori dogmata, sed ejus quoque scripta, in quibus ea continentur, omnesque, qui eum defendunt, vel ea orthodoxe exposuisse dicunt, damnari præcepit: ita Concil. Later. IV. Joachimi personæ pepercit, ejus autem tractatum, doctrinamque damnavit, & Concilium Constantinense de Wiclefi, Hussi &c. erroribus suspectos interrogari præcepit, an credant, quod horum hæreticorum condemnationes de eorum personis, libris, & documentis, rite & juste a Concilio factæ sint, illosque hæreticos fuisse, & pro hæreticis nominandos, librosque esse perverfos credat? ac denique Tridentinum Sess. XXII. can. 6. anathema dicit, si quis dixerit, Canonem Missæ errores continere, proin Ecclesiam in dijudicando Canone infallibilem esse credidit.

*Isid. Merc.
eomm. c. 3.
Concil.
Ephes. p. 3.
cap. 20.*

Adjunxit Universitas summorum Pontificum testimonia, & quidem primo Zozimi Papæ, qui epistolæ suæ, in qua Cælestius, & Pelagius damnati sunt, *subscribere detrectantes, Sacerdotalibus statutis depositos, exauctoratos, omnique Italia deturbatos* declarabat, 2. S. Cælestinum Papam, qui *in suo Col- legio*

legio non futuros ait, nisi secundum Ec-
 clesiasticum constitutum damnata cum Au-
 thoribus, sociisque damnaverint. 3. S. Leo-
 nem, qui Cælestii & Pelagii affectis
 injunxit, ut damnent apertis professioni-
 bus sui superbi erroris Authores & quid-
 quid in doctrina eorum universalis Ecclesia
 exhorruit, detestentur: Omniaque decreta
 Synodalia, quæ ad excisionem hujus hære-
 seos Apostolicæ Sedis confirmavit authori-
 tas, amplecti se & iis omnibus approbare
 plenis & apertis, & propria manu sub-
 scriptis protestationibus eloquantur. Ni-
 hil in verbis eorum obscurum, nihil inve-
 niatur ambiguum: quoniam novimus hanc
 istorum esse versutiam, ut in quacumque
 particula dogmatis execrandi, qua se a dam-
 natorum societate discreverint, nihil sibi
 sensuum suorum existiment esse non salvum.
 Et infra, qui correctos se videri volunt, ab
 omni suspitione se purgent & obediendo no-
 bis probent se esse nostros, quorum si quis-
 quam salubribus præceptis satisfacere detre-
 ctat, sive ille Clericus, sive sit Laicus; ab
 Ecclesiæ societate pellatur.

4. Hormisdam, qui Orientales ad
 Communionem recipi vetuit, nisi suæ
 fidei professionem sub hac formula fa-
 cerent: *Anathematizamus omnes hæreses &
 præcipue Nestorium hæreticum, . . . simi-
 liter anathematizamus Eutychem & diosco-
 rum Alexandrinum . . . suscipimus autem*
 &

Sæc. XVII.
 A. C. 1701.

Ap. 86. &
 6. in edit.
 Quesnel. ad
 Ep. Apul.
 Epist. 51.
 ad Hisp.
 Episc.

Sæc. XVII. *Et probamus epistolas B. Leonis Papæ
A. C. 1701. quas de religione Christiana conscripsit ...
hanc autem professionem meam manu mea
subscripsi.*

III. Universitas probabat hanc doctrinam esse contrariam D. Augustino, qui non fuit contentus, ut generaliter omnis sensus hæreticus damnetur, & se quis Ecclesiæ Constitutionibus subjiciat, sed insuper libros, ex quibus errores sunt extracti, damnare cogatur: id evincit Universitas 1. ex eisdem S. Doctoris hisce verbis: *Protulerunt eundem librum Pelagii esse dicentes . . . si autem hunc esse suum librum negat, aut eadem in libro loca, non contendimus, anathematiset ea . . . anathematiset ergo Pelagius scripta sua ubi contra eam (gratiam) etsi non per contumaciam, tamen per ignorantiam disputat . . . aut si ea sua esse negat, aut scriptis suis dicit immissa, quæ sua esse negat, anathematiset ea tamen & damnet paterna exhortatione & auctoritate Sanctimonice tuæ . . . si enim cognoverint (Auditores & in perversum dilectores ejus) eundem librum, quem illius vel putant esse, vel norunt. Episcoporum Catholicorum auctoritate, & maxime sanctitatis tuæ, quam apud eum majoris ponderis esse minime dubitamus, ab eodem ipso anathematifatam, atque damnatam, non eos ulterius existimamus ausu-*

ausuros . . . pectora fidelia & simpliciter *Sæc. XVII.*
Christiana turbare. *A. C. 1701.*

Hinc S. Innocentius I. Papa rescripsit: *Epist. 183.*
librum, qui ejus esse diceretur nobis *l. 2. ad Bonifac. c. 3.*
vestra charitate transmissum evolvimus, in quo multa contra Dei gratiam legimus esse conscripta, multa blasphema, nihil quod placeret & nihil plene quod non penitus displiceret, a quovis damnandum, atque calcandum, cujus similia, nisi qui ista scripserat, nemo alter in mentem reciperet, atque sentiret. Anathematiset ergo ista, quæ sentit, ut illi, qui ejus sermonibus fuerant præceptisque collapsi: quid tandem habeat fides vera cognoscant. Facilius enim revocari poterunt, cum ista a suo senserint Authore damnari.

2. Ait idem Doctor, Africæ Episcopus dixisse, non sufficere, quod Cælestius se generaliter Innocentii Episcopi literis consentire fatebatur, sed aperte eum debere anathematizare, quæ in suo libello prava posuerat . . . Tunc ergo cum ejus præsentia posceretur, ut certis, ac dilucidis responsionibus, vel astutia hominis, vel correctio dilucesceret, & nulli ambigua remaneret, se substraxit, & negavit examini.

Ex his inferebat Universitas, quod S. Augustinus unacum summis Pontificibus censuerit, Ecclesiam esse infalibilem in decidenda facti hujus quæstione,

Sæc. XVII. ftione, etfi non revelata: an hic liber
 A. C. 1701. fit hæreticus, ergo etiam in ea, an
 quinque propositiones sint hæreticæ.

IV. Ostendit Universitas, quod op-
 posita doctrina tendat ad evertendam
 totam religionem, nec ullus Sectarius
 de hæresi convinci possit: si enim Ec-
 clesia non est infallibilis circa librum
 Jansenii, nec erit circa S. Literas, tra-
 ditionem, Symbola, Canones, Pa-
 tres, præcipue S. Augustinum, Oecu-
 menica Concilia, Caput Ecclesiæ &c.
 Ergo Religio nullum habebit funda-
 mentum, proin a quolibet hæretico
 evertetur: si enim juxta Jansenistas Ec-
 clesia non est infallibilis v. g. circa Jan-
 senii librum, quia est quæstio facti, an
 hic liber contineat hæreses, & hoc
 factum non est revelatum, nec erit in-
 fallibilis circa has facti non revelati
 quæstiones: an Dei verbum in hoc
 textu, hac versione &c. contineatur,
 an Patrum scripta contineant hoc vel
 illud dogma, an fidei articuli repe-
 riantur in Symbolo Apostolorum, Ni-
 cæno, Constant. S. Athanas. &c. an
 definita veritas sit annexa certo Cano-
 ni, an veritas doctrinæ de gratia re-
 periat in libris S. Augustini: an Con-
 cilium Trid. sit Oecumenicum, an Cle-
 mens XI. sit legitimus Ecclesiæ Caput
 &c. nam etfi articuli fidei, Verbum
 Dei,

Dei, dogmata communi Patrum con-
 sensu stabilita &c. sint revelata, non
 tamen est revelatum, quod Dei Ver-
 bum sit annexum huic vel illi textui,
 huic vel alteri versioni &c.

Præterea si Ecclesia non est infal-
 libilis in eiusmodi factis, nullus de hæ-
 resi convinci poterit; quippe ejusmodi
 Novatores ad exemplum Jansenitarum
 asserent, eorum doctrinam esse conso-
 nam S. Literis, SS. Augustino, Hiero-
 nymo &c. & si Ecclesia nihilominus
 damnabit eorum libros & propositiones,
 illi generaliter profitebuntur, quod
 cunctis Ecclesiæ decisionibus se subji-
 ciant, omnia dogmata, sensus hæreti-
 cos, atque errores, quos Ecclesia dam-
 nat, ipsi etiam damnent, Ecclesia au-
 tem eorum doctrinas, quæ S. Literis
 & SS. Patribus consonæ sunt, proscri-
 bere non potuerit, quia hoc est factum
 non revelatum, scilicet, an dogmata
 per Ecclesiam damnata contineantur
 in eorum libris & propositionibus, id
 quidem Ecclesia crediderit, sed in hoc
 decepta fuerit, aut saltem decipi po-
 tuerit, proin obstricti non sint ad inter-
 nam fidem de veritate hujus facti, ni-
 hilominus amore pacis & disciplinæ
 semper submissionem venerationis &
 obsequiosum silentium circa quæstio-
 nem facti servare velint: Nunquam
 ergo

Sæc. XVII.
 A. C. 1701.

Sæc. XVII. ergo Novator de hæresi convinci, nec
 A. C. 1701. unquam controversiæ in Ecclesia ex-
 ortæ decidi poterunt.

V. Respondet Universitas quibusdam difficultatibus, præprimis autem declarat, quod quidem nullum Academicum de perversa hac doctrina suspectum ad quosvis gradus sit admittitura, nulli tamen velit honestam sentiendi libertatem adimere circa quæstiones Scholasticas & morales communiter in Catholicorum Scholis receptas, nec in S. Literis, Traditione, Conciliis, vel Pontificibus decisas, proin pro suspectis haberi nolit, qui v. g. gratiam ex se efficacem, vel prædestinationem mere gratuitam ad gloriam negare voluerint &c. Postea, ut quibusdam occurrat dubiis, distinguit I. inter facta particularia seu mere personalia, quæ duntaxat ex solo hominum testimonio probari possunt, & inter facta generalia & dogmatica, ex quibus petitur cognitio librorum cum S. Literis & Traditione collatorum, circa hæc inquit Universitas, non autem circa illa Ecclesia est, infallibilis, quia particularium cognitio non est necessaria ad generale bonum Ecclesiæ, & aliunde, quia homines sunt obnoxii mendaciis, de eorum testimoniis non potest ferri iudicium infallibile: doctrinalem

nec
 ex-
 us-
 em
 ca-
 fu-
 nif-
 en-
 æ-
 m-
 re-
 io-
 as,
 qui
 æ-
 lo-
 ut
 nit
 er-
 ni-
 n-
 ex
 m
 n,
 m
 ia
 a-
 &
 ii
 on
 i-
 m

naliū autem factorum cognitio est necessaria communi bono Ecclesiæ, & quia libri cum S. Literis &c. collati non possunt falli, ita circa hæc facta infallibilis decisio fieri potest, quid enim Ecclesiæ interest, an hic homo commiserit Simoniam, an in sua mente sensum hæreticum foveat, an sit auctor alicujus libri &c. plurimum autem interest scire, an Institutiones Calvinii sint hæreticæ, an Verbum Dei contineatur in hoc vel illo textu aut versione &c. 2. Ad quæstionem, an facta dogmatica sint credenda fide Divina vel humana, respondet Universitas, eadem fide esse credenda, qua vulgatam Verbum Dei, Patrum libros tale vel tale dogma, Symbolum articulos fidei continere, & Concilium Tridentinum esse Oecumenicum credendum est; sicut enim Ecclesiæ infallibilitas circa hæc facta doctrinalia immediate in S. Literis & Traditione est revelata, proin objectum fidei Divinæ, ita & hoc factum: quinque Jansenii propositiones continent errores, est mediate & per directionem & assistentiam Spiritus sancti revelatum, revelatio enim immediata infallibilitatis est revelatio mediata facti. 3. Jansenistæ, etsi se omnia dogmata hæretica damnare, & duntaxat Jansenii factum negare, pro-

Sæc. XVII.
 A. C. 1701.

Hist. Eccles. Tom. LXVI. T t testen-

Sæc. XVII. testentur, sunt tamen hæretici, & non
A. C. 1701. solum rebelles aut excommunicati, vel
 schismatici, quia circa factum eo dun-
 taxat sine disputant, ut hæretica dog-
 mata in tuto collocent, sic Gerberonus
 insuperhabita sua protestatione in suo
speculo pietatis, & confidentia Christiana,
 ipsos Jansenii errores propugnavit, &
 Calcedonenses Patres Theodoretum in-
 superhabita sua protestatione pro hæ-
 retico habebant, donec Nestorio ejus-
 que scriptis anathema dixerit, & juxta
 S. Thomam hæreticus est, qui fidem
 vel directe vel indirecte impugnat, qui
 autem negat Jansenii factum, negat sal-
 tem indirecte fidem quinque propositio-
 num, v. g. in Jansenii libro non repe-
 ritur hæresis, reperitur autem disertis
 verbis, quod quædam præcepta justis
 sint impossibilia, ergo ea esse impossi-
 bilia non est hæresis, proin præcepta
 justis esse possibilia non est articulus fi-
 dei. 4. Jansenistæ se interne subjiciunt
 decisioni factorum evidentium, non
 autem obscurorum & controversorum,
 uti est factum Jansenii. Verum dogma-
 tibus obscuris, ergo etiam factis ob-
 scuris ab Ecclesia decisam internam fi-
 dem debemus, & Jansenii factum par-
 ticularibus quidem non est evidens,
 bene tamen toti Ecclesiæ & insuper Ec-
 clesiæ infallibilitas non fundatur in evi-
 dentia

dentia rei propositæ, sed in assistentia Sæc. XVII.
 Spiritus S., & si infallibilitas funda- A. C. 1701.
 retur in evidentia facti, quid pluris ha-
 beret Ecclesia præ quolibet rudi, qui
 circa evidentia decipi nequit: credere
 factum, quod est evidens, non est sub-
 jectio erga Ecclesiam, sed necessitas
 naturalis, quæ rapit intellectum ad e-
 videntiam. Cur Ecclesia cum lumine
 Spiritus sanctus evidenter non potuit
 detegere sensum Jansenii hæreticum,
 cum tamen Jansenistæ detegere potue-
 rint sensum Jansenii esse evidentur sen-
 sum D. Pauli & Augustini? Arii factum
 Eusebio Nicomediensi & Theogeni Ni-
 cæno & factum Nestorii Theodoreto
 erat obscurum, & tamen hos dam-
 nare tenebantur. Quapropter Univer-
 sitas hortabatur omnes ut a simulata
 eorum obedientia sibi caverent, cum
 studiose occultant, quod prædicant,
 & tamen prædicant, quæ occultant,
 & grato Christi nomine impiorum dogma-
 tum venena occultant, sicque verba tempe-
 rant, & ambigua quæque concinnant, ut
 Catholicam & simul hæreticam confes-
 sionem teneant, & verbotenus fidem
 profitentur, animo negant, teste au-
 tem S. Hieronymo, *sola hæc hæresis est,
 quæ publice erubescit loqui, quod secreto
 docere non metuit.*

*Libell. Eu-
 seb. Nicom.
 t. 2. p. 59.
 Theod. epist.
 ad And. Sa-
 mos. apud
 Mar. Merc.*